

Jaroslav D a v i d (Ostrava)

BAY, BAY – ZA PANÍ DOCENTKOU NADĚŽDOU BAYEROVOU

K docentce Naděždě Bayerové mě od roku 1999 pojil přátelský vztah. Začal v červnu téhož léta, kdy mě paní docentka přijímala na asistentské místo na Katedru českého jazyka Filozofické fakulty Ostravské univerzity v Ostravě. Dodnes si pamatuji, jak mi celý přijímací pohovor přátelsky tiskla levou paží (nevím, proč si stále myslím, že jste mě spíše oštipovala, milá paní docentko) a jak stále opakovala, ať se nebojím, že jsem mladý a nadějný onomastik. Kdykoliv jsem se potom s paní docentku potkával, ještě jako s členkou katedry, když jsem pod jejím „dohledem“ poprvé zkoušel historickou gramatiku, později na přednáškách Jazykovědného sdružení, na různých setkáních, oslavách a konferencích, měla pro mě vždycky chvilku a vlídné slovo. A kdykoliv mi psala smsku, paní docentka sice odmítala počítač, ale s mobilním telefonem se skamarádila rychle, vždy ji zakončila zkrácenou podobou svého příjmení: BAY.

Před čtyřmi lety jsem psal pro Acta onomastica medailonek k životnímu jubileu docentky Bayerové.¹⁾ Už tehdy jsem přemýšlel, o čem budu psát v roce 2014, kdy měla paní docentka oslavit osmdesátiny. Bohužel, už nic nenapíšu. Dvanáctého ledna 2013 nás všechny, kolegy, onomastiky, přátele a známé, zasáhla smutná zpráva, že nemocné srdce Naděždy Bayerové přestalo bít.

Paní docentka nebyla sentimentální a jistě by nechtěla, aby někdo pateticky sumarizoval, co všechno zvládla za svůj plodný život. Ale přesto mi, paní docentko, promiňte – jsou jisté chvíle, kdy se sluší připomenout, co člověk během své pozemské existence dělal.

Naděžda Bayerová se narodila 5. září 1934 v Pustějově v okrese Nový Jičín. Po absolvování novojičínského gymnázia vystudovala bohemistiku a rusistiku na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Svou pedagogickou a vědeckou dráhu zahájila na začátku 60. let na tehdy ještě Pedagogickém institutu v Ostravě a tomuto pracovišti zůstala věrná po celý život. Studenti, kteří prošli semináři a přednáškami zaměřenými na historický vývoj češtiny a onomastiku, její dvě velké odborné lásky, vzpomínají na její humor, laskavost a velké zaujetí, s nímž přednášela. I když sama neměla děti, ke svým studentům, i kolegům, přistupovala s porozuměním a s velkým pochopením pro lidské slabosti. V paměti kolegů zůstane doc. Bayerová navždy

¹⁾ J. David, Naděžda, Nad'a, Naděnica, Naděnka... Bayerová, Acta onomastica 50, 2009, s. 236–237.

spojena se škádlivými „hádkami“ s dlouholetým kolegou a kamarádem profesorem Jaroslavem Hubáčkem a spoustou nezapomenutelných historek, které paní docentka vyprávěla sice s vážným výrazem, ale vždy se šibalskou jiskrou v oku.

Paní docentka mi už nenapíše sms zprávu, že jsme ji touto vzpomínkou zaskočili, nebo že si ji nezaslouží. Tentokrát jí píšu za všechny, které opustila a s nimiž již nikdy nebude debatovat o jejích milovaných hypokoristikách nebo vzpomínat na dlouhé hovory s profesorem Rudolfem Šrámkem o onomastice. Tentokrát, a bohužel naposledy, připojuji za všechny kolegyně a kolegy ke své smutné zprávě prostý vzkaz: Milá paní docentko, BAY-BAY.

